

سازمان دفاع از قربانیان خشونت
Organization for Defending Victims
of Violence

تحولات و تحلیل‌ها در خصوص یمن:

ابعاد سیاسی و حقوق بشری (۷)

ویژه مناقشات اخیر میان نیروهای وفادار به علی عبدا... صالح

و نیروهای جنبش انصارا...

گزارش راهبردی ۹۶/۴۰

سازمان دفاع از قربانیان خشونت
Organization for Defending Victims
of Violence

آذر ۱۳۹۶

۹۶۰۹۰۴۰

به رغم تحولات بسیار مهمی^۱ که در هفته نخست آذرماه ۱۳۹۶، در صحنه بحران یمن به وقوع پیوسته، گزارش پیش رو به طور ویژه تنها به تحولات مربوط به مناقشات اخیر میان نیروهای وفادار به علی عبدا... صالح و نیروهای جنبش انصارا... و همچنین تحلیل‌ها، بررسی‌ها، دیدگاه‌ها و پژوهش‌های تعدادی از رسانه‌ها و نهادهای مطالعاتی و پژوهشی غربی و عربی^۲ در این خصوص پرداخته است. محورهای مهم این بررسی به صورتی خلاصه به شرح زیر است:

الف) تحولات صحنه

* کشته شدن علی عبدا... صالح

۱- انفجار منزل علی عبدا... صالح توسط انصارا... یمن و کشته شدن وی در حال فرار از صنعا با یک خودروی زرهی، همچنین کشته شدن عارف زوکا، معاون وی و یاسر العوازی، دبیرکل حزب کنگره ملی در روز دوشنبه ۱۳ آذر ۱۳۹۶ و تأیید این خبر توسط وزارت کشور و حزب کنگره مردمی یمن؛

۱. انتشار گزارش کارگروهی از بازرسان سازمان ملل، در روز جمعه ۱۰ آذر ۱۳۹۶، مبنی بر سازگاری داشتن ویژگی‌های طراحی و ابعاد قطعات باقی مانده از بقایای ۴ موشک شلیک شده از یمن به عربستان با موشک‌های ایرانی «قیام ۱»؛ تصویب و تصمیم پارلمان اروپا با رأی مثبت ۵۳۹ نفر از اعضاء درباره منع فروش تسلیحات به عربستان و درخواست لغو کامل محاصره یمن از سوی دولت سعودی؛ برگزاری نشست پنج جانبه وزیران خارجه کشورهای عربستان، امارات، انگلیس و معاون سیاسی وزیر امور خارجه آمریکا، با مشارکت عمان و فرستاده سازمان ملل در امور یمن در لندن در روز سه‌شنبه ۷ آذر ۱۳۹۶؛ شلیک یک موشک میان‌برد بالستیک از نوع «زلزال ۲» توسط نیروهای انصارا... یمن در روز جمعه ۱۰ آذر ۱۳۹۶، به «هدفی نظامی» در عربستان و...

۲. شبکه الجزیره؛ دیدبان حقوق بشر؛ سازمان بهداشت جهانی؛ خبرگزاری رویترز؛ روزنامه نیویورک تایمز (New York Times)؛ خبرگزاری اسوشیتدپرس؛ مؤسسه بروکینگز (Brookings Institution)؛ خبرگزاری فرانسه؛ شبکه خبری بی.بی.سی؛ خبرگزاری سی.ان.ان؛ نشریه تحلیلی میدل‌ایست آی (Middle East Eye)؛ خبرگزاری فرانس ۲۴؛ شبکه خبری العربیه؛ شبکه خبری اسکای‌نیوز (Sky News)؛ مؤسسه تحلیلی سوفان (Soufan Group)؛ شبکه خبری صدای آمریکا (VOA)؛ روزنامه واشنگتن‌پست (Washington Post)؛ روزنامه ایندپندنت (Independent)؛ سایت تحلیلی آسیاتایمز (Asia Times)؛ روزنامه فاینشیشال تایمز (Financial Times)؛ شبکه خبری فاکس نیوز؛ شبکه خبری عرب نیوز؛ روزنامه الشرق الاوسط؛ سایت گالف ۲۰۰۰ وابسته به دانشگاه کلمبیا (Gulf 2000, Columbia University) و...

- ۲- ادعای زخمی شدن خالد پسر عبدا... صالح و دستگیر شدن وی در روز دوشنبه ۱۳ آذر ۱۳۹۶؛
- ۳- اظهارات احمد الحیثی، مشاور رسانه‌ای شورای عالی سیاسی یمن، در روز دوشنبه ۱۳ آذر ۱۳۹۶، مبنی بر کشته شدن علی عبدا... صالح در منطقه تحت سیطره هوایی امارات و بمباران مواضع وابسته به صالح توسط جنگنده‌های امارات در یکشنبه شب ۱۲ آذر ۱۳۹۶؛
- ۴- اظهارات عبدالملک الحوثی رهبر انصارا... در روز دوشنبه ۱۳ آذر ۱۳۹۶، مبنی بر خنثی شدن توطئه‌ای خطرناک علیه مردم یمن و تهدیدی جدی علیه امنیت و ثبات این کشور، تقدیر از نهادهای امنیتی و نهادهای دولتی یمن و همکاری قبایل یمنی در این زمینه، تأکید بر مقابله حوثی‌ها تنها با بخش مشخصی از شبه نظامیان وابسته به صالح و شخص او و عدم وجود هر گونه مشکل میان جنبش انصارا... و کنگره مردمی یمن و همچنین تأکید صالح الصماد، رئیس شورای عالی سیاسی یمن، بر پایداری انصارا... به همکاری با حزب کنگره مردمی یمن برای ادامه روند سیاسی کشور؛
- ۵- پرواز مستمر جنگنده‌های سعودی بر فراز پایتخت یمن و هشدار نیروهای ائتلاف به رهبری عربستان به ساکنین صنعا در خصوص دور شدن آن‌ها (دست کم ۵۰۰ متر) از پایگاه‌ها انصارا... در روز دوشنبه ۱۳ آذر ۱۳۹۶، به دلیل احتمال افزایش تلاش عربستان برای بمباران بیشتر شهر صنعا به بهانه مرگ صالح؛
- ۶- حمله جنگنده‌های سعودی به کاخ ریاست جمهوری در صنعا در دوشنبه شب ۱۳ آذر ۱۳۹۶، و وقوع انفجارهای شدید؛
- ۷- ادعاهایی مبنی احتمال جانشینی احمد، پسر دیگر علی عبدا... صالح (که هم اکنون در امارات به سر می‌برد) به جای پدرش، با توجه به اعتماد بیشتر ائتلاف عربی به وی و برخورداری وی از احترام و محبوبیت بیشتر میان ارتش، گارد ریاست جمهوری و مردم یمن.

*تشدید درگیری‌ها میان نیروهای کنگره ملی یمن و نیروهای جنبش انصارا...

الف) نیروهای کنگره ملی یمن

۱- اقدامات ادعایی نیروهای کنگره ملی یمن به ریاست علی عبدا... صالح، در روز جمعه و شنبه دهم و یازدهم آذر ۱۳۹۶، مشتمل بر، محاصره فرودگاه صنعا، به آتش کشیدن یکی از مقرهای جنبش انصارا... در شهر صنعا، در اختیار گرفتن کنترل بانک مرکزی، وزارت دارایی، ساختمان رادیو و تلویزیون، دفتر ریاست جمهوری، وزارت دفاع و دستگاه امنیت ملی این کشور، اعلام آمادگی صالح برای مذاکره با عربستان، درخواست از مردم یمن برای به پا خواستن علیه انصارا... و صدور بیانیه‌ای مبنی بر (به ادعای وی) «پاکسازی» تعدادی از مناطق صنعا از «شبه‌نظامیان» حوثی و بسته شدن تمامی مسیرها به صنعا به دنبال تشدید درگیری‌ها؛

۲- ادعاهایی مبنی بر کشته شدن بیش از ۸۰ نفر و زخمی شدن ۱۵۰ نفر در این درگیری‌ها، به اسارت گرفته شدن نیروهای حوثی توسط نیروهای علی عبدا... صالح و همچنین دستگیر کردن دو تن از رهبران حوثی‌ها در حین آزادسازی پادگان ترابری سبک و منطقه صنعتی ۲۲ می، مطهر الکحلانی و ابراهیم الوجیه و رایزنی علی عبدا... صالح برای تشکیل شورای نظامی در یمن به ریاست برادرزاده وی، سرتیپ طارق محمد عبدا... صالح؛

۳- متهم کردن جنبش انصارا... توسط علی عبدا... صالح، در روز شنبه ۱۱ آذر ۱۳۹۶، به حمله نیروهای این جنبش به منازل و عبادتگاه‌ها و درخواست قیام مردم یمن علیه (به ادعای وی) «تجاوزهای» حوثی‌ها، به مثابه (به ادعای وی) شبه‌نظامیان غیرقانونی، همچون نیروهای عبدربه منصور هادی، رئیس‌جمهور مستعفی یمن؛ و در همان حال تأکید بر گفتگو و مذاکره به عنوان بهترین راهکار حل و فصل اختلافات داخلی و درخواست وی برای برقراری آتش‌بس؛

۴- بیانیه حزب کنگره مردمی یمن در روز یکشنبه ۱۲ آذر ۱۳۹۶، مبنی بر تعبیر اشتباه رسانه‌ها از اظهارات علی‌عبدالله صالح، ریاست این حزب و پافشاری بر موضع گذشته خود در مقابله با ائتلاف سعودی، استقبال از تلاش‌ها در راستای متحد کردن صفوف داخلی یمن و کاهش تنش‌ها، همچنین ادعای درخواست وساطت علی‌عبدالله صالح از ایران و حزب ا... برای حل اختلافات با انصارا... و ادعای تلاش‌های میانجی‌گرایانه عمان برای توقف درگیری میان انصارا... و کنگره ملی یمن، با هدف آرام کردن انصارا... و فراهم آوردن امکان خروج امن علی‌عبدالله صالح و به دنبال آن، سخنان عادل شجاع، یکی از اعضای حزب کنگره مردمی یمن، مبنی بر هک شدن پایگاه الکترونیکی حزب و صحت نداشتن بیانیه منسوب به کنگره مردمی یمن، عدم عقب‌نشینی کنگره مردمی یمن از تصمیمات خود و تغییر اوضاع در ساعات آینده؛

۵- اذعان علی‌عبدالله صالح، به قانونی بودن حکومت نجات ملی در یمن، در روز سه‌شنبه ۷ آذر ۱۳۹۶، تأکید بر هم‌پیمانی وی با انصارا... یمن در چهارچوبی ثابت و مشارکت با آن‌ها برای مواجهه با عربستان سعودی، عدم حضور ایران در یمن و رد درخواست وی توسط مقامات جمهوری اسلامی مبنی بر ورود ایران به ائتلاف راهبری یمن.

سازمان دفاع از قربانیان خشونت

(ب) جنبش انصارا...

Organization for Defending Victims
of Violence

۱- تکذیب اخبار مربوط به در دست گرفتن کنترل سازمان‌ها و مراکز مهم صنعا توسط نیروهای وفادار به صالح و بی‌پایه و اساس خواندن آن توسط محمد عبدالسلام، سخنگوی جنبش انصارا...، در روز شنبه ۱۱ آذر ۱۳۹۶ و اظهارات وی مبنی بر حمایت رسانه‌های منتشرکننده این خبر از اقدامات شبه نظامیان وابسته به نیروهای ائتلاف به رهبری عربستان، محکوم کردن موضع‌گیری علی‌عبدالله صالح، به مثابه «یک کودتا علیه شراکت و ائتلاف داخلی» و بیانگر «نیرنگ وی در طول سه سال گذشته»، تأکید بر نادیده گرفتن هدف

متجاوزان توسط صالح برای تضعیف جبهه داخلی و فرمانبرداری او از دستورات عربستان و امارات و لزوم مقابله انصارا... با وی؛

۲- اظهارات صالح الصماد، رئیس شورای عالی سیاسی یمن، در روز شنبه ۱۱ آذر ۱۳۹۶، مبنی بر عادی بودن اوضاع شهر صنعا، لزوم برخورد جدی نیروهای امنیتی با هر گونه اقدام بی‌ثبات‌کننده، تأکید بر حمایت از تلاش‌ها و اقدامات میانجی‌گرانه برای کنترل اوضاع شهر، درخواست وی از تمامی گروه‌های سیاسی و مردم یمن برای نشان دادن بردباری و اجتناب از هرگونه فتنه‌جویی، تأکید بر همکاری با طرف‌های رسمی برای حفظ امنیت و ثبات و به شکست کشاندن طرح‌های خصومت‌آمیز، درخواست از ارتش و نیروهای امنیتی برای حفظ امنیت یمن و ممانعت از بروز اقدامات مخمل حاکمیت آن و تأکید بر امن بودن سفارتخانه‌ها و هیأت‌های دیپلماتیک در صنعا؛

۳- انتقاد شدید عبدالملک الحوثی، رهبر جنبش انصارا... یمن، در روز شنبه ۱۱ آذر ۱۳۹۶، از رفتار کنگره ملی این کشور در قبال انصارا...، لزوم دست‌کشیدن این کنگره از رفتارهای (به گفته وی) غیرقابل توجیه و غیرمسئولانه، درخواست از عقلاء و افراد با تدبیر برای ایفاء نقش اساسی و محوری در راستای حل و فصل بحران در صنعا، همکاری تمامی مردم یمن با دستگاه‌های امنیتی کشور برای مقابله با نیروهای ائتلاف عربستان، لزوم اتخاذ گام‌های مثبت و نشان دادن عقل و تدبیر توسط علی‌عبدال... صالح در راستای پایان دادن به بحران کنونی صنعا، قابل حل بودن اختلافات انصارا... و کنگره ملی و برخورداری تمامی مقرهای حزب کنگره ملی و منازل رهبران آن از امنیت کامل؛

۴- شلیک موشک کروز توسط نیروهای یمنی به نیروگاه هسته‌ای در حال ساخت براهه در ۵۳ کیلومتری غرب ابوظبی در امارات، در تاریخ یکشنبه ۱۲ آذر ۱۳۹۶، تکذیب این خبر توسط منابع خبری اماراتی و دروغ خواندن این گونه «تبلیغات» با هدف منحرف کردن نگاه‌ها از (به ادعای آن‌ها) «انتفاضه ضدحوثی‌ها» در صنعا و دفاع محمد البخیتی، عضو شورای سیاسی انصارا... و ضیف... الشامی، عضو شورای عالی سیاسی و همچنین عضو

دفتر سیاسی جنبش انصارا...، از شلیک موشک به امارات در راستای «دفاع از خود» و پاسخ به تلاش‌های امارات برای ایجاد فتنه و هدف قرار دادن جبهه داخلی یمن؛

۵- (ادعای) تسلیم شدن ۲۰۰ نفر از نیروهای وابسته به کنگره مردمی یمن در روز یکشنبه ۱۲ آذر ۱۳۹۶، به نیروهای انصارا....

ج) جمهوری اسلامی ایران

- ادعای آتش گرفتن سفارت ایران در شهر صنعا به دنبال درگیری میان نیروهای انصارا... و کنگره ملی یمن و در پی برخورد یک راکت به ساختمان این سفارت در روز دوشنبه ۱۳ آذر ۱۳۹۶.^۳

د) عربستان

- استقبال و ابراز خرسندی ائتلاف عربی به رهبری عربستان از تشدید درگیری‌ها میان نیروهای انصارا... و نیروهای وابسته به علی عبدالصالح، در روز شنبه ۱۱ آذر ۱۳۹۶، به مثابه (به ادعای این ائتلاف) «انقلاب مبارک» و همچنین ادعای آن مبنی بر اعتماد این ائتلاف به اراده رهبران و اعضای حزب کنگره مردمی برای بازگشت به جهان عرب.

سازمان دفاع از قربانیان خشونت

Organization for Defending Victims
of Violence

^۳ آقای بهرام قاسمی، سخنگوی وزارت خارجه ایران، خبر حمله به سفارت ایران در صنعا را تأیید نکرده و گفته است که با توجه به این که سفارت ایران در منطقه‌ای واقع شده که درگیری وجود دارد، ممکن است که ترکش‌هایی هم به طور اتفاقی به دیوار سفارت اصابت کند. وی همچنین خاطر نشان کرده است که خبر آتش‌سوزی سفارت و صدمه به کارمندان صحت ندارد، ضمن این که ایران هیچ کارمندی در سفارت ندارد.

ه) سایر موضوع‌گیری‌ها در قبال تحولات اخیر یمن

۱- صدور بیانیه از سوی سازمان همکاری اسلامی در روز دوشنبه ۱۳ آذر ۱۳۹۶، در حمایت از ملت یمن و منافع آن، حفظ حاکمیت، امنیت و ثبات یمن، درخواست برای حل و فصل بحران یمن، به دور از هر گونه نگاه طایفه‌ای، از طریق تدابیر عملی شورای همکاری خلیج فارس و ساز و کارهای اجرایی آن، برگزاری گفتگوهای ملی فراگیر و حل بحران این کشور از طریق قطعنامه‌های شورای امنیت به ویژه قطعنامه ۲۲۱۶؛

۲- درخواست احمد القنع، وزیر آشتی ملی یمن، در روز شنبه ۱۱ آذر ۱۳۹۶، از عقلاء و بزرگان یمن مبنی بر توقف سریع درگیری‌ها میان نیروهای انصارا... و حزب کنگره وابسته به علی عبدا... صالح در صنعا، با توجه به منفعت بردن عربستان و نیروهای ائتلاف از این اختلافات و اذعان وی به اعتماد به رهبران انصارا... و حزب کنگره ملی برای توقف این خصومت‌ها؛

۳- صدور بیانیه مشترک از سوی جریان‌های سیاسی یمن در روز شنبه ۱۱ آذر ۱۳۹۶، مبنی بر محکومیت تلاش مسئولان حزب کنگره مردمی یمن برای ایجاد ناامنی در صنعا، تأکید بر اهمیت حمایت از وحدت جبهه داخلی و مجازات عاملان ناامنی، وضع هر چه سریعتر قانون وضعیت فوق‌العاده و پذیرفتن مسئولیت خشتی کردن دشمن از سوی تمامی جریان‌ها و حکمای کشور و تمجید از نقش قهرمانه ارتش یمن و کمیته‌های مردمی وابسته به انصارا... در مقابله با توطئه‌های دشمن؛

۴- درخواست اتحادیه علمای یمن در روز شنبه ۱۱ آذر ۱۳۹۶، مبنی بر ایجاد اتحاد میان مردم این کشور، متوقف ساختن درگیری‌های مسلحانه و روی آوردن همه گروه‌ها به عقل و منطق در راستای ممانعت از برهم زدن وحدت داخلی، امنیت و ثبات یمن؛

۵- فراخوان عبدربه منصورهادی، رئیس‌جمهور مستعفی یمن، در روز شنبه ۱۱ آذر ۱۳۹۶، برای تشکیل ائتلاف ملی گسترده در یمن برای حل اختلافات گذشته و اتحاد در مقابل انصارا...، گشودن صفحه جدیدی با تمامی طرف‌های سیاسی در یمن و «جنایتکار» خواندن

جنبش انصارا...، تأکید بر ادامه تلاش‌های هدفمند برای حمایت از (به ادعای وی) مشروعیت و بازپس‌گیری نهادهای دولتی و آزادی مناطق یمن، ادعای تهدید بودن جنبش انصارا... برای تمامی یمن و درخواست از ساکنان صنعا و بقیه استان‌ها جهت ترتیب دادن (به ادعای وی) انتفاضه مردمی گسترده علیه انصارا...؛

۶- اظهارات انور قرقاش، وزیر مشاور در امور خارجه امارات، در روز یکشنبه ۱۲ آذر ۱۳۹۶، در مورد درگیری‌های نیروهای انصارا... یمن با نیروهای علی‌عبدالله... صالح و نام بردن از این درگیری‌ها به عنوان «انتفاضه» صنعا و یمن، عدم پذیرش میانجی‌گری قطر برای نجات (به ادعای وی) «حوثی‌های طایفه‌گرا» از سوی علی‌عبدالله... صالح، با توجه به (به ادعای وی) عدم امکان موفقیت آن از یک سو و رد کردن ادعای انور قرقاش در این خصوص و محکوم کردن طرح چنین ادعایی از سوی وزارت خارجه قطر، از سوی دیگر.

* ابعاد انسانی و حقوق بشری بحران

۱- اظهارات سخنگوی سازمان صلیب سرخ در روز دوشنبه ۱۳ آذر ۱۳۹۶، مبنی بر کشته شدن حداقل ۱۲۵ نفر و مجروح شدن ۲۳۸ تن دیگر درگیری‌های صنعا طی ۵ روز گذشته؛

۲- تصمیم سازمان ملل متحد برای خارج کردن حدود ۱۴۰ امدادگر خود از صنعا در روز یکشنبه ۱۲ آذر ۱۳۹۶، به دلیل شدت گرفتن درگیری‌ها، بمباران صنعا توسط جنگنده‌های ائتلاف سعودی در حمایت از هواداران علی‌عبدالله... صالح و کشته شدن بیش از ۹۰ نفر در درگیری‌های چند روز اخیر در این شهر؛

۳- ابراز نگرانی آنتونیو گوترش، دبیرکل سازمان ملل متحد، در روز دوشنبه ۱۳ آذر ۱۳۹۶، از تشدید درگیری‌ها در یمن و درخواست وی برای توقف فوری حملات هوایی و زمینی در این کشور، همچنین از سرگیری فوری تمامی واردات تجاری و ارسال کمک‌های

انسانی و هشدار وی در خصوص قرار داشتن میلیون‌ها نفر در یمن در معرض خطر گرسنگی، بیماری و مرگ؛

۴- ابراز نگرانی اسماعیل ولد الشیخ، نماینده ویژه سازمان ملل در امور یمن، در روز شنبه ۱۱ آذر ۱۳۹۶، نسبت به حوادث اخیر صنعا، درخواست وی از طرف‌های درگیر مبنی بر احترام به قوانین بین‌المللی و دعوت او از تمامی طرف‌ها به آرامش و برگزاری مذاکرات فوری؛

۵- صدور بیانیه مشترک از سوی مسئولان برخی از نهادهای بین‌المللی وابسته به سازمان ملل (سازمان بهداشت جهانی، برنامه توسعه سازمان ملل، کمیساریای عالی پناهندگان، صندوق کودکان سازمان ملل (یونیسف) و برنامه جهانی غذا)، در روز شنبه ۱۱ آذر ۱۳۹۶، مبنی بر لزوم رفع فوری و کامل محاصره یمن، فراهم آوردن امکان انتقال آزادانه کالا و خدمات انسان‌دوستانه حیاتی توسط کشورهای ائتلاف عربی به رهبری عربستان و فرستادن گروهی از کارشناسان سازمان ملل به ریاض برای گفتگو با ائتلاف عربی و عربستان در این راستا؛

۶- هشدار مارک لوکوک^۴، معاون دبیرکل سازمان ملل متحد در امور انسانی و هماهنگ‌کننده کمک‌های اضطراری، در روز جمعه ۱۰ آذر ۱۳۹۶، در خصوص قرار داشتن حدود ۸ میلیون نفر از مردم یمن در معرض قحطی و تأکید بر لزوم لغو کامل محاصره یمن توسط ائتلاف نظامی به رهبری عربستان، برای ممانعت از وقوع فاجعه انسانی در این کشور و مرگ میلیون‌ها شهروند یمنی و درخواست از همه طرف‌ها به پایبندی به تعهداتشان؛

۷- ابراز نگرانی سازمان بهداشت جهانی در روز جمعه ۱۰ آذر ۱۳۹۶، از شیوع سریع بیماری دیفتتری در ۱۳ استان یمن، و اطلاع‌رسانی در خصوص واکسینه شدن ۸۵۰۰ کودک زیر پنج سال یمنی در ماه‌های گذشته، با همکاری صندوق بین‌المللی کودکان سازمان ملل (یونیسف) و دیگر نهادهای این سازمان، به‌رغم تشدید درگیرها و بسته شدن گذرگاه‌های این کشور؛

4. Mark Lowcock

۸- اظهارات استفان دوچاریک^۵، سخنگوی دبیرکل سازمان ملل، در روز پنج‌شنبه ۹ آذر ۱۳۹۶، مبنی بر انتظار پنج کشتی حامل کمک‌های انسانی برای صدور مجوز از سوی نیروهای ائتلاف عربی به رهبری عربستان، جهت ورود به بندر الحدیده، با توجه به نیاز مبرم مردم یمن به این امدادسانی‌ها و ممانعت از وقوع فاجعه انسانی در این کشور؛

۹- انتشار گزارشی توسط سازمان بهداشت جهانی، در روز چهارشنبه ۸ آذر ۱۳۹۶، مبنی بر مشاهده ۹۶۲ هزار و ۵۳۶ مورد ابتلا به بیماری وبا در یمن و جان باختن ۲ هزار و ۲۱۹ نفر از مردم این کشور بر اثر این بیماری مهلک، از ۲۷ آوریل سال جاری میلادی و شیوع این بیماری در ۲۱ استان از ۲۲ استان یمن.

ب) محورهای از تحلیل‌های کارشناسان و مراکز مطالعاتی و پژوهشی غربی و عربی

*عوامل مؤثر در بروز تحولات اخیر یمن

۱- تماس‌های فشرده میان علی عبدا.. صالح و ائتلاف عربی به رهبری عربستان از طریق امارات، طی دو هفته گذشته، با هدف ارائه طرحی جدید برای به قدرت رساندن فرزند صالح در یمن و بازگرداندن خانواده وی به صحنه قدرت^۶ و در دستور کار قرار دادن اقدامات امنیتی فشرده توسط عربستان در جبهه‌های مختلف با یمن در منطقه عسیر: تلاش عربستان برای توجیه شکست خود در عرصه نظامی و همراهی با علی عبدا.. صالح برای دستیابی به پیروزی در عرصه نبرد سیاسی؛

5. Stéphane Dujarric

^۶. با توجه به اینکه ادعا می‌شود پسر صالح در امارات به سر می‌برد و بیش از نیمی از ثروت او در امارات نگهداری می‌شود. همچنین ادعا شده است که مقامات امارات به عبدا.. صالح پیشنهاد داده‌اند که در صورتی که از انصارا... جدا شود، پسر وی رئیس‌جمهور آینده یمن خواهد شد و ثروت خانوادگی عبدا.. صالح نیز به صورت کامل به وی تحویل داده خواهد شد.

۲- نقش امارات متحده عربی در بروز تحولات اخیر: ادعای برقراری تماس‌ها و رایزنی‌های مستقیم و مستمر میان رهبران نیروهای وابسته به علی‌عبدالله... صالح با رهبران اماراتی در راستای انجام مصالحه (فراهم کردن زمینه برای اعلام تدریجی خروج امارات از ائتلاف عربستان، توقف حملات نیروهای اماراتی در یمن و سپس عقب‌نشینی از مناطق تحت سیطره)، قاچاق چندین کامیون اسلحه از استان‌های جنوبی الضالع و اب به صنعا و قرار دادن آن‌ها در اختیار شبه‌نظامیان وابسته به طارق محمد عبدالله... صالح، برادرزاده علی عبدالله... صالح، ایجاد چندین پایگاه برای آموزش شبه‌نظامیان طارق و دیدارهای متعدد رهبران حزب کنگره مردمی با فرماندهان نظامی وابسته به امارات در استان الضالع؛

۳- ارسال پیام‌های مثبت علی‌عبدالله... صالح به ائتلاف سعودی مبنی بر تخلیه نقاط تحت کنترل خود به سود نیروهای ائتلاف و از این رو پدید آمدن موفقیت‌های میدانی بیشتر برای ائتلاف عربی؛

۴- تأکید مقامات اردن بر ضرورت دستیابی به راه حل سیاسی در یمن با توجه به بازداشت خانگی مسئولان دولت مستعفی یمن در عربستان و فقدان چشم انداز روشن برای موفقیت عملیات نظامی در جنگ بدون رسیدن به نتایج سیاسی واقعی: دیدگاه همسو با امارات و متفاوت با عربستان در خصوص لزوم تداوم جنگ؛

۵- نگرانی مقامات عربستان از حملات نظامی داعش به کشورشان پس از نابودی و شکست این گروه در سوریه و عراق، همچنین نگرانی از پیامدهای شکست سیاسی در لبنان با توجه به تحولات هفته‌های اخیر و حملات موشکی بیشتر حوثی‌ها به ریاض در آینده؛

۶- تاکتیکی و موقتی بودن اتحاد میان نیروهای وفادار به صالح و انصارا... با توجه به عدم شراکت میان نگاه ایدئولوژیک حوثی‌ها با اهداف سیاسی علی‌عبدالله... صالح و برقراری اتحاد تنها با هدف مخالفت با مهره سیاسی مورد حمایت سعودی‌ها (منصور هادی): عدم پیدا کردن راهی بهتر برای رسیدن به قدرت؛

۷- محقق شدن اهداف صالح پس از شکست عربستان در دست‌یافتن به مقاصد خود از طریق حمله‌های ویرانگر هوایی و نبردهای پرهزینه زمینی و صورت گرفتن معامله‌ای پنهانی میان ریاض و رئیس‌جمهوری پیشین یمن: توافق بر سر شکست مهره‌های ادعایی مورد حمایت ایران در یمن؛

۸- استفاده از شرایط بسیار ناگوار اقتصادی و معیشتی مردم یمن و احتمال بروز فاجعه انسانی در این کشور، برای ایجاد اختلافات سیاسی و از میان بردن اتحاد میان گروه‌های مختلف: احساس تهدید همیشگی عربستان از ناحیه شکل‌گیری یمن قدرتمند و دموکراتیک و اختلافات مرزی عربستان و یمن در موضوع اشغال چندین ساله سه استان نفت خیز نجران، جیزان و عسیر توسط سعودی‌ها.

*برخی از نتایج احتمالی تحولات اخیر یمن

۱- اعتقاد برخی کارشناسان به پر مخاطره و پیچیده بودن طرح عربستان و امارات برای یکسره کردن جنگ یمن: عدم تمایل ایران به شکست حوثی‌ها در یمن و عدم توانایی نیروهای وفادار به صالح برای بازگرداندن سریع و قاطعانه وضعیت نظامی به سود خود در درگیرهای احتمالی فراگیر؛

۲- دشوار بودن مدیریت وضعیت در جنوب عربستان در یک ماه گذشته، به ویژه با وجود تهدیدهای امنیتی مستقیم و ترس از شلیک موشک‌های بیشتر از یمن: بروز ابعاد جدید یک جنگ نیابتی و احتمال عدم موفقیت عربستان در آن؛

۳- احتمال بازگشتن ورق جنگ با کشته و زخمی شدن صالح و برخی از مشاوران و نزدیکان وی به سود عربستان و ائتلاف به رهبری آن و به زیان انصارا...، با توجه به احتمال از دست رفتن حمایت نیروهای نظامی، نیروهای مردمی طرفدار حزب کنگره

مردمی و قبایل طرفدار علی عبدا... صالح از نیروهای حوثی و کاهش مشروعیت آن‌ها و همچنین تعمیق منازعات و درگیریها؛

۴- احتمال تداوم حمایت نیروهای نظامی، نیروهای مردمی طرفدار حزب کنگره مردمی و قبایل طرفدار علی عبدا... صالح از نیروهای حوثی و باقی ماندن جنبش انصارا... در قدرت و حتی افزایش مشروعیت آن؛

الف) حزب کنگره مردمی یمن: افزایش انتقادات به خانوادگی شدن این حزب توسط صالح، ایجاد شکاف در بدنه حزب پس از چرخش سیاسی اخیر صالح به سوی عربستان و احتمال وفادار ماندن آن به حوثی‌ها، با توجه به اظهارات اخیر رهبر انصارا... و سخنگوی این جنبش مبنی تمایل آن‌ها به تداوم اتحاد با حزب کنگره و عدم تأثیرگذاری شخص صالح در روند این اتحاد؛

ب) ارتش و نیروهای نظامی: ایجاد دو دستگی میان نیروهای نظامی از ابتدای مناقشات یمن (نیروهای وفادار به منصور در عدن و نیروهای وفادار به صالح در صنعاء)، تداوم حمایت برخی از فرماندهان نظامی از حوثی‌ها و در این صورت قرار دادن زرادخانه موشکی ارتش یمن در اختیار حوثی‌ها (با توجه به ادعای بهبود و توسعه این موشک‌ها با کمک سپاه پاسداران و حزب ا... لبنان)؛

ج) قبایل و طوایف یمن: ابهام در چگونگی چرخش قبایل پس از مرگ علی عبدا... صالح با توجه به بافت قبیله‌ای و عشیره‌ای سنتی یمن و همچنین مسلح بودن تمامی این قبایل؛

۵- احتمال بسیار کم‌رنگ و نامحتمل آغاز مذاکرات میان نیروهای حوثی و نیروهای ائتلاف به رهبری عربستان و دستیابی به نوعی توافق؛

۶- احتمال زیاد تشدید تنش میان ایران و عربستان با توجه به نگاه عربستان به ایران به عنوان عامل ممانعت‌کننده از پایان جنگ در یمن، خشم عربستان از ازدست دادن یک به یک مهره‌های خود (حریری در لبنان و صالح در یمن) و در نتیجه، افزایش بمباران مواضع حوثی‌ها در یمن توسط جنگنده‌های عربستان.